

Daję Słowo przygotowanie #38 na III niedzielę Wielkiego Postu B

**Czy starotestamentalne Prawo może być drogowskazem chrześcijańskiego życia?
fragmenty biblijne**

I czytanie: Wj 20,1-17 (cały tekst Dekalogu)

¹ Wtedy wypowiedział Bóg wszystkie te słowa:

² «Ja jestem Pan, Bóg twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

³ Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie! ⁴ Nie będziesz czynił żadnej rzeźby ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko, ani tego, co jest na ziemi nisko, ani tego, co jest w wodach pod ziemią! ⁵ Nie będziesz oddawał im pokłonu i nie będziesz im służył, bo Ja Pan, Bóg twój, jestem Bogiem zazdrosnym, który za nieprawość ojców karze synów do trzeciego i czwartego pokolenia, tych, którzy Mnie nienawidzą. ⁶ Okazuję zaś łaskę aż do tysięcznego pokolenia tym, którzy Mnie miłują i przestrzegają moich przykazań.

⁷ Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego, w błahych rzeczach, bo nie pozwoli Pan, by pozostał bezkarny ten, kto wzywa Jego imienia w błahych rzeczach.

⁸ Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić. ⁹ Sześć dni będziesz się trudził i wykonywał wszystkie swoje zajęcia. ¹⁰ Dzień zaś siódmy jest szabatem Pana, Boga twego. Nie będziesz przeto w dniu tym wykonywał żadnej pracy ani ty sam, ani syn twój, ani twoja córka, ani twój niewolnik, ani twoja niewolnica, ani twoje bydło, ani przybysz, który przebywa w twoich bramach. ¹¹ W sześć dni bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, siódmego zaś dnia odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabatu i uznał go za święty.

¹² Czcij twego ojca i twoją matkę, abyś długo żył na ziemi, którą Pan, Bóg twój, ci daje.

¹³ Nie będziesz zabijał.

¹⁴ Nie będziesz cudzołożył.

¹⁵ Nie będziesz kradł.

¹⁶ Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa jako świadek.

¹⁷ Nie będziesz pożywał domu twojego bliźniego. Nie będziesz pożywał żony bliźniego twego, ani jego niewolnika, ani jego niewolnicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do twojego bliźniego».

gr. deka logoi = 10 słów

Skrócony tekst Dekalogu (pierwotny / katechizmowy):

² Ja jestem Pan, Bóg twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

³ Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie!

⁷ Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego, w błahych rzeczach!

⁸ Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić!

¹² Czcij twego ojca i twoją matkę!

¹³ Nie będziesz zabijał!

¹⁴ Nie będziesz cudzołożył!

¹⁵ Nie będziesz kradł!

¹⁶ Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa jako świadek!

¹⁷ *Nie będziesz pożywał żony bliźniego twego*!

Nie będziesz pożywał domu twojego bliźniego (ani żadnej rzeczy, która należy do twojego bliźniego).

Podział tekstu Wj 20,1-17 na 10 Przykazań w różnych tradycjach:

	<i>RzKat.-EwAug-Angl</i>	<i>Prawosl.-Protest.</i>	<i>Jud (Żydzi)</i>
w. 2	Prolog	Prolog	I przyk. (niektórzy Prolog)
w. 3	I przyk.	I przyk.	II (niektórzy I)
ww. 4-6	I	II	II
w. 7	II	III	III
-----			
w. 16	VIII	IX	IX
w. 17 (żona)	IX	X	X
w. 17 (rzeczy)	X	X	X

W. 2 Trzy wersje lektury:

Ja jestem PAN, Bóg twój, który cię wyprowadził

Ja PAN, Bóg twój, wyprowadziłem cię

Ja PAN, jestem Bogiem twoim, który cię wyprowadził

III przykazanie – o szabacie w Wj 20 i Pwt 5:

Wj 20	Pwt 5
<p>⁸ Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić.</p> <p>⁹ Sześć dni będziesz się trudził i wykonywał wszystkie swoje zajęcia. ¹⁰ Dzień zaś siódmy jest szabatem Pana, Boga twego. Nie będziesz przeto w dniu tym wykonywał żadnej pracy ani ty sam, ani syn twój, ani twoja córka, ani twój niewolnik, ani twoja niewolnica, ani twoje bydło, ani przybysz, który przebywa w twoich bramach.</p> <p>¹¹ <i>W sześć dni bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, siódmego zaś dnia odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabatu i uznał go za święty</i></p>	<p>¹² Będziesz zważał na szabat, aby go święcić, jak ci nakazał Pan, Bóg twój.</p> <p>¹³ Sześć dni będziesz się trudził i wykonywał wszelką twą pracę, ¹⁴ lecz dzień siódmy jest szabatem Pana, Boga twego. Nie będziesz wykonywał żadnej pracy ani ty, ani twój syn, ani twoja córka, ani twój niewolnik, ani twoja niewolnica, ani twój wół, ani twój osioł, ani żadne twoje zwierzę, ani przybysz, który przebywa w twoich bramach; aby wypoczęli twój niewolnik i twoja niewolnica, jak i ty.</p> <p>¹⁵ <i>Pamiętaj, że byłeś niewolnikiem w ziemi egipskiej i wyprowadził cię stamtąd Pan, Bóg twój, ręką mocną i wyciągniętym ramieniem: przeto ci nakazał Pan, Bóg twój, strzec dnia szabatu.</i></p>

IV przykazanie:

kibbed (piel) = „czynić ważnym, zaszczycać, oddawać cześć”

V przykazanie:

raṣah (qal) = „zabić, zamordować, uderzyć”

VI przykazanie:

na 'ap (qal) = „cudzołożyć, popełnić cudzołóstwo”

VII przykazanie:

ganab (qal) = „kraść, przywłaszczać”

IX i X przykazanie:

ḥamad (qal) = „pożądać, pragnąć, upodobać sobie”

Pierwsza Strofa psalmu responsoryjnego Ps 19 (ww.8-9):

⁸ *Prawo PANA* jest doskonale i pokrzepia duszę;

świadectwo PANA jest pewne, nierozważnego uczy mądrości;

⁹ *Jego słuszne nakazy* radują serce;

jaśniej *przykazanie PANA* i olśniewa oczy.

W komentarzu do tej strofy:

„Prawo” (hebr. *torah*, gr. *nomos*),

„świadectwo” (hebr. *edut*, gr. *martyria*),

„nakazy” (hebr. *pikkudim*, gr. *dikaionata*),

„przykazanie” (hebr. *micwah*, gr. *entole*).

(w. 10) „sądy / wyroki” (hebr. *miszpatim*, gr. *krimata*).

*Którzy mnie spożywają, nadal łaknąć będą,
a którzy mnie piją, nadal będą pragnąć (Syr 24,21).*

²³ *Tym wszystkim jest księga przymierza Boga Najwyższego,
Prawo, które dał nam Mojżesz, jako dziedzictwo plemionom Jakuba.*

²⁵ *Zalewa ono mądrością jak Pizson i jak Tygrys w dniach nowych plonów;*

²⁶ *obficie napelnia rozumem jak Eufrat i jak Jordan w czasie żniw;*

²⁷ *wylewa naukę jak Nil lub Gichon w czasie winobrania.*

²⁸ *Pierwszy nie pozna jej do końca, ostatni też do dna jej nie zgłębi,*

²⁹ *gdyż myśl jej pełniejsza jest niż morze, a rada głębsza niż wielka Otchłań (Syr 24,23.25-29).*

Druga Strofa (ww.10-11):

¹⁰ *Bojaźń PANA* jest szczerą i trwa na wieki;

sądy PANA prawdziwe, *wszystkie razem* są słuszne.

¹¹ *Cenniejsze* nad złoto, nad złoto najczystsze,

słodsze od miodu płynącego z plastra.

W komentarzu do tej strofy:

*Bojaźń Pańska początkiem mądrości;
wspaniała zapłata dla tych, co według niej postępują,
a chwała Jego trwać będzie zawsze. (Ps 111,10)*

*Podstawą wiedzy jest bojaźń Pańska;
lecz głupcy odrzucają mądrość i karność. (Prz 1,7)*

¹⁰ *Początkiem mądrości jest bojaźń Pańska,
rozsądkiem - poznanie Świętego.*

¹¹ *Bo dzięki mnie twe dni się pomnożą,
lata życia będą ci dodane. (Prz 9,10-11)*

*Bojaźń Pańska cieszy serce,
daje wesele, radość i długie życie. (Syr 1,12)
Cała mądrość - to bojaźń Pańska,
a w całej mądrości jest wypełnianie czynem Prawa. (Syr 19,20)*

*A następne pokolenie pozna, że nie ma nic lepszego nad bojaźń Pana
i nic słodsze nad wypełnianie Jego przykazań. (Syr 23,27)*

¹³ *Szczęśliwy, kto mądrość osiągnął, mąż, który nabył roztropności.*

¹⁴ *Bo lepiej ją osiąść niż srebro, ją raczej nabyć niż złoto. (Prz 3,13-14)*

¹⁵ *Za czyste złoto jej się nie wymienia, zapłaty za nią nie waży się w srebrze,*

¹⁶ *nie zrównoważy jej złoto z Ofiru ani rzadki onyks czy szafir.*

¹⁷ *Złoto i szkło jej nierówne, nie wymienisz jej na złote naczynie;*

¹⁸ *nie warte wspomnienia kryształ ani koral; perły przewyższa posiadanie mądrości.*

¹⁹ *Złocisty topaz z Kusz nie da się z nią zestawić, czyste złoto nie dorówna jej wagą.
(Job 28,15-19)*

*Przeto miłuję Twoje przykazania bardziej niż złoto,
niż złoto najczystsze. (Ps 119,127)*

*Nie zrównałem z nią drogich kamieni,
bo wszystko złoto wobec niej jest garścią piasku,
a srebro przy niej będzie poczytane za błoto. (Mdr 7,9)*

*Przyjemne słowa są plastrem miodu,
słodczą dla duszy, lekiem dla kości. (Prz 16,24)*

Refren psalmu responsoryjnego:

Słowa Twe, Panie, dają życie wieczne

W komentarzu do refrenu:

Oby zawsze mieli w sercu tę samą bojaźń przede Mną i zachowywali zawsze wszystkie moje przykazania po wszystkie dni, aby się dobrze powodziło im i synom ich na wieki. (Pwt 5,29)

Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Kto słucha słowa mego i wierzy w Tego, który Mnie posłał, ma życie wieczne i nie idzie pod sąd, lecz ze śmierci przeszedł do życia. (J 5,24)

II czytanie 1 List św. Pawła do Koryntian 1,22-25:

²² Tak więc, gdy **Żydzi żądają znaków**, a **Grecy szukają mądrości**,

²³ **my głosimy Chrystusa ukrzyżowanego**,

który **jest zgorszeniem dla Żydów**, a **głupstwem dla pogan**,

²⁴ dla tych zaś, którzy są powołani, tak **spośród Żydów**, jak i **spośród Greków** –

Chrystusem, mocą Bożą i mądrością Bożą.

²⁵ To bowiem, co jest **głupstwem** u Boga, przewyższa **mądrością** ludzi,

a co jest **slabe** u Boga, przewyższa **mocą** ludzi. (1 Kor 1,22-25)

⁵ Kimże jest Apollos? Albo kim jest Paweł? Sługami, przez których uwierzyliście według tego, co każdemu dał Pan. ⁶ Ja siałem, Apollos podlewał, lecz Bóg dał wzrost. ⁷ Otóż nic nie znaczy ten, który sieje, ani ten, który podlewa, tylko Ten, który daje wzrost - Bóg. ⁸ Ten, który sieje, i ten, który podlewa, stanowią jedno; każdy według własnego trudu otrzyma należną mu zapłatę. (1Kor 3,5-8).

Nie posłał mnie Chrystus, abym chrzczył, lecz abym głosił Ewangelię, i to nie w mądrości słowa, by nie zniweczyć Chrystusowego krzyża. (1 Kor 1,17)

¹⁸ **Nauka bowiem krzyża głupstwem jest dla tych, co idą na zatracenie, mocą Bożą zaś dla nas, którzy dostępujemy zbawienia.**

¹⁹ Napisane jest bowiem: Wytracę mądrość mędrców, a przebiegłość przebiegłych zniweczę.

²⁰ Gdzie jest mędrzec? Gdzie uczone? Gdzie badacz tego świata?

Czyż nie uczynił Bóg **mądrości świata głupstwem**?

²¹ Skoro bowiem świat przez **mądrość nie poznał Boga w mądrości Bożej**, spodobalo się Bogu przez **głupstwo głoszenia słowa zbawiać wierzących**. (1 Kor 1,18-21)

¹ Głupi z natury są wszyscy ludzie, którzy nie poznali Boga; z dóbr widzialnych nie zdołali poznać Tego, który jest, patrząc na dzieła, nie poznali Twórcy, ² lecz ogień, wiatr, powietrze czyże, gwiazdy dokoła, rwącą wodę lub światła niebieskie uznali za bóstwa, które rządzą światem. (Mdr 13,1-2)

Ewangelia wg św. Jana 2,13-25

¹³ Zbliżała się pora Paschy żydowskiej, i Jezus przybył do Jerozolimy.

¹⁴ W świątyni zastał siedzących za stołami bankierów oraz tych, którzy sprzedawali woły, baranki i gołębie. ¹⁵ Wówczas, sporządziwszy sobie bicz ze sznurów, powypędzał wszystkich ze świątyni, także baranki i woły, porzucił monety bankierów, a stoły powywracał. ¹⁶ Do tych zaś, którzy sprzedawali gołębie, rzekł: «Zabierzcie to stąd i z domu mego Ojca nie róbcie targowiska!»

¹⁷ Uczniowie Jego przypomnieli sobie, że napisano: Gorliwość o dom Twój pochłonie Mnie.

¹⁸ W odpowiedzi zaś na to Żydzi rzekli do Niego: «Jakim znakiem wykażesz się wobec nas, skoro takie rzeczy czynisz?» ¹⁹ Jezus dał im taką odpowiedź: «Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzy dni wzniosę ją na nowo». ²⁰ Powiedzieli do Niego Żydzi: «Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w przeciągu trzech dni?»

²¹ On zaś mówił o świątyni swego ciała. ²² Gdy zmartwychwstał, przypomnieli sobie uczniowie Jego, że to powiedział, i uwierzyli Pismu i słowu, które wyrzekł Jezus.

²³ Kiedy zaś przebywał w Jerozolimie w czasie Paschy, w dniu świątecznym, wielu uwierzyło w Jego imię, widząc znaki, które czynił. ²⁴ Jezus natomiast nie zawierał im samego siebie, bo wszystkich znał ²⁵ i nie potrzebował niczyjego świadectwa o człowieku. Sam bowiem wiedział, co jest w człowieku.

Struktura perykopy:

WPROWADZENIE (w.13) o podróży do Jerozolimy

ZNAK „Oczyszczenie świątyni” (ww.14-22) – zawiera kilka elementów:

Opis (ww.14-16)

Reakcja uczniów (w. 17)

DIALOG JEZUSA Z ŻYDAMI (ww.18-19)

Komentarz ewangelisty (Ww. 21-22)

PODSUMOWANIE POBYTU JEZUSA W JEROZOLIMIE (ww. 23-25)

gr. **naos** = „świątynia”

gr. **hieron** = kompleks świątynnych budowli i dziedzińców

„Powypędzał” = gr. **eksebalen**

„Gorliwość ...” = gr. **dzelos** / „gorliwy” = zelota

FranciszkanieTV: <http://www.franciszkanie.tv>

Homilie na każdy dzień: <https://soundcloud.com/franciszkanie>

3zdania - codzienne krótkie rozważanie Słowa po franciszkańsku: <http://www.3zdania.pl>

Polecamy rekolekcje franciszkańskie: <http://www.rekolekcjefranciszkanskie.pl>

DAJĘ SŁOWO PRZYGOTOWANIE

wszystkie odcinki - <https://bit.ly/31cBx3P>